



วัคซีน

ป้องกัน มะเร็ง ปากมดลูก

หากกล่าวถึงโรคติดเชื้อแล้ว ในปัจจุบันสามารถพบโรคที่สามารถเกิดขึ้นจากการติดเชื้อ สัมผัสกับเชื้อ ทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว ซึ่งเชื่อเหลือเกินว่า..คงไม่มีใครอยากป่วย หรืออยากมีอาการเจ็บอันเกิดจากการติดเชื้อ

คอลัมน์ Health Station สถานีสุขภาพ ฉบับนี้ จะขอกล่าวถึงโรคชนิดหนึ่งที่เกิดจากการติดเชื้อที่ชื่อว่า “HPV” (เอชพีวี)



เชื้อ HPV หรือ Human Papilloma Virus (ฮิวแมน แพปพิโลมา ไวรัส) เป็นเชื้อที่พบได้ทั่วไป ซึ่งอาจทำให้เกิดการติดเชื้อทั้งในผู้หญิงและผู้ชาย เชื้อ HPV นี้มีมากมายกว่า 100 สายพันธุ์ที่อาจทำให้เกิดการติดเชื้อที่บริเวณต่างๆ ของร่างกาย ส่วนใหญ่ไม่ค่อยเป็นอันตราย เช่น สายพันธุ์ที่ทำให้เกิดหูดที่มือ และเท้า แต่ HPV บางสายพันธุ์ก็ทำให้เกิดการติดเชื้อบริเวณอวัยวะเพศและนำไปสู่มะเร็งปากมดลูก เซลล์ผิดปกติของปากมดลูก และหูดที่อวัยวะเพศ

ในที่นี้จะขอกล่าวถึง..มะเร็งปากมดลูก

“มะเร็งปากมดลูก” เป็นโรคที่เกิดขึ้นได้กับคุณผู้หญิง และเป็นกลุ่มโรคมะเร็งที่พบได้มากเป็นอันดับ 2 ในผู้หญิงไทย รองจากอันดับ 1 คือ มะเร็งเต้านม ปัจจัยที่ก่อให้เกิดโรคมะเร็งปากมดลูก อย่างที่ทราบไปแล้วก็คือเชื้อ HPV ซึ่งมีอยู่หลากหลายสายพันธุ์ แต่มักพบว่า สายพันธุ์ที่ 16 และ 18 เป็นสาเหตุการเกิดโรคมะเร็งปากมดลูกในคนไทยมากที่สุด

คำถามที่พบได้บ่อยคือ แล้วมีวิธีการรักษาโรคมะเร็งปากมดลูกอย่างไร หรือมีวิธีการป้องกันเชื้อชนิดนี้ได้อย่างไร

คำตอบคือ การไม่สัมผัสกับเชื้อโดยตรง ซึ่งการมีเพศสัมพันธ์ถือเป็นการสัมผัสกับเชื้อได้มาก การไม่รักษาความสะอาด เกิดการสะสม หมักหมม การสกปรกของเชื้อ จะยิ่งทำให้เกิดโรคมะเร็งปากมดลูกในคุณผู้หญิงได้มาก การป้องกันที่ดีที่สุดคือ การไม่มีเพศสัมพันธ์ ซึ่งคงเป็นไปได้ยาก อนึ่ง การใช้ถุงยางอนามัยก็ไม่ช่วยลดความเสี่ยงของการสัมผัสเชื้อลงได้ แต่..ในปัจจุบัน ได้มีการคิดค้น “วัคซีนสำหรับป้องกันมะเร็งปากมดลูก” ออกมาและเป็นที่นิยมเสียด้วย

วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก คืออะไร



วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก เป็นวัคซีนที่ผลิตขึ้นเพื่อป้องกันการติดเชื้อที่ก่อให้เกิดมะเร็งปากมดลูก ซึ่งเรียกว่า HPV vaccine ในประเทศไทยมีการใช้วัคซีนชนิดนี้กันอยู่ 2 ยี่ห้อ ซึ่งเป็นยี่ห้อเดียวกันกับทั่วโลก ได้แก่ Gardasil ซึ่งประกอบด้วย วัคซีน 4 สายพันธุ์ ได้แก่ สายพันธุ์ 16 และ 18 ที่ทำให้เกิดมะเร็งปากมดลูก และสายพันธุ์ที่ทำให้เกิดหูดหงอนไก่ อันเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ชนิดหนึ่ง อีกยี่ห้อคือ Cervarix ประกอบไปด้วย วัคซีน 2 สายพันธุ์ ได้แก่ 16 และ 18 ที่ทำให้เกิดมะเร็งปากมดลูก

การฉีดวัคซีน ต้องฉีดเข้ากล้ามเนื้อทั้งหมด 3 เข็ม หากเป็น Gardasil ฉีดทุก 0, 2 และ 6 เดือน ส่วน Cervarix ฉีดที่ 0, 1 และ 6 เดือน เนื่องจากเชื้อ HPV ติดได้จากเพศสัมพันธ์ จึงควรฉีดตั้งแต่อ่อนมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก จึงจะได้ประโยชน์สูงสุด วัคซีนนี้สามารถป้องกันเชื้อได้นานเกือบ 10 ปี แต่เนื่องจากเพิ่งคิดค้นวัคซีนได้ประมาณ 10 ปี จึงยังไม่มีข้อมูลยืนยันว่าหลังจากนั้นจะต้องมีการฉีดกระตุ้นหรือไม่ จึงต้องคอยติดตามข่าวต่อไป

อย่างไรก็ตาม การฉีดวัคซีนชนิดนี้ สามารถป้องกันได้เพียง 2 สายพันธุ์ที่พบบ่อยเท่านั้น ซึ่งคาดว่าครอบคลุมการเกิดมะเร็งปากมดลูกได้ 70-90% แต่เชื่อว่าจะไม่ก่อให้เกิดมะเร็งปากมดลูกได้ เพราะยังมีโอกาสที่สายพันธุ์อื่นจะมาสัมผัสจนก่อให้เกิดโรคได้ จึงต้องป้องกันโดยการตรวจภายใน ร่วมกับการตรวจเช็คมะเร็งปากมดลูกอย่างสม่ำเสมอทุก 1-2 ปี

สิ่งสำคัญก็คือ การตรวจคัดกรองเป็นประจำทุกปี..ถ้า..คุณผู้หญิงหลังมีเพศสัมพันธ์แล้ว ควรได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก ซึ่งหากตรวจพบมะเร็งในระยะเริ่มต้นจะได้รับการรักษาให้หายก่อน จะกลายเป็นมะเร็งปากมดลูก ซึ่งรักษาได้ยาก

กึ่งท้ายกันที่คำถามยอดฮิต...

“ควรฉีดในเด็ก โดยเฉพาะในเด็กอายุ 9 ขวบ จริงหรือไม่”

..คำตอบคือ..สิ่งสำคัญของการฉีดวัคซีนชนิดนี้ก็เพื่อการป้องกันในหญิงที่อยู่ในวัยก่อนมีเพศสัมพันธ์ ฉะนั้น การฉีดในเด็กตอนอายุน้อยโดยตรงที่จะกระตุ้นภูมิคุ้มกันได้มากกว่า แต่ในผู้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์แล้ว ก็อาจฉีดได้เป็นการป้องกันการได้รับเชื้อใหม่ หากยังไม่เคยได้รับเชื้อมาก่อน ทำให้คิดว่าเมื่อเด็กเข้าสู่วัยรุ่น เด็กจะกลายเป็นวัยรุ่นที่มีภูมิคุ้มกันแล้ว ซึ่งข้อมูลในหลายประเทศได้มีการฉีดในเด็กที่มีอายุเพียง 10 ขวบ ...การฉีดวัคซีน เป็นเพียงหนทางหนึ่งในการป้องกัน แต่วิธีการป้องกันที่ดีที่สุดก็คือ การระมัดระวังไม่ให้สัมผัสกับเชื้อและควรได้รับการตรวจคัดกรองอย่างสม่ำเสมอ...